

Klima- og miljøvernminister Vidar Helgesen
per epost
postmottak@kld.dep.no

Deres ref: Vår ref: 118562- 56

Oslo, 6. januar 2017

LISENSFELLING AV ULV: KLIMA- OG MILJØDEPARTEMENTETS VEDTAK 20. DESEMBER 2016

Det vises til vårt brev til Klima- og miljødepartementet 1. januar 2017.

Utmarkskommunenenes Sammenslutning, USS, har funnet det nødvendig å kommentere følgende utsagn fra statsråden:

Statsråd Vidar Helgesen uttaler i VG 5. januar 2017:

«Ja, for det vi har sett, etter at beslutningen ble tatt, at det har kommet en dom i Sverige. Den dommen viser at de tar helt andre hensyn enn vi har mulighet til å ta i norsk rett. Og det første vi må finne ut av er: Hvordan kan det ha seg når vi begge er bundet av Bernkonvensjonen, sier Helgesen til VG»

Foranlediget av dette utsagnet har USS på nytt gjennomgått den nevnte dommen og norske regler. Gjennomgangen som følger nedenfor, viser at statsråden må være feil informert.

1 HÖGSTA FÖRVALTNINGSDOMSTOLENS BESLUT 30. DESEMBER 2016

Högsta förvaltningsdomstolen i Sverige har tillatt lisensfelling med følgende begrunnelse, jf avgjørelsen s. 47:

*«Huvudsyftet med jakten är att minska koncentrationen av varg i de delar av landet där den är som tätast för at begrensa **de socioekonomiska konsekvenserna**. Länsstyrelsen har särskilt betonat att jakten syftar till at förbättra möjligheterna för **älgförvaltningen** och **fårnäringen** samt til at minska risken för **angrepp på hundar vid löshunds jakt**. Länsstyrelsen har även framhållit att jakten syftar till att **minska konflikten mellan människa och varg och minska människors oro**. Vidare har Länsstyrelsen betonat att jakten syftar till att **öka acceptansen för vargen och för viltforvaltningen**, vilket i sin tur*

Utmarkskommunenenes Sammenslutning - USS

Akersgaten 30 | Pb 1148 Sentrum, NO-0104 Oslo | Tel: (+47) 99 11 99 00 | Fax: (+47) 947 47 000
Org. nr : 97648712 | Bankgiro: 5005 05 73742 | www.utmark.no

torde **minske den illegale jakten**. I likhet med förvaltningsrätten och kammarrätten anser Högsta förvaltningsdomstolen att dessa syften får godtas.(...)

Vid en samlat bedömning och med hänsyn till behovet av att jämvikten inte förloras mellan skyddet för vargstammen och de inntektene som angis i artikkel 2.3 i art- og habitatdirektivet finner Högsta förvaltningsdomstolen at den beslutade lisensjakten oppfylte kravet på nødvendighet.» (Uthevet her)

Det fremgår av sitatet at følgende hensyn er tillagt vekt:

- Begrense de sosioøkonomiske konsekvenser av ulvebestanden
- Bedre muligheter for elgforvaltningen
- Redusere ulveangrep på løshunder
- Redusere konflikten mellom mennesker og ulv
- Redusere befolkningens uro
- Øke befolkningens aksept for ulv
- Redusere den illegale jakten

2 ROVVILTFORSKRIFTEN AV 18. MARS 2005, SIST ENDRET 20. JUNI 2016

Rovviltforskriften ble opprinnelig gitt i medhold av viltloven (lov om vilt av 29. mai 1981). Ved vedtakelsen av naturmangfoldloven ble rovviltforskriften også ansett hjemlet i enkelte bestemmelser i naturmangfoldloven, blant annet naturmangfoldloven § 18.

I følge ulvemeldingen (Meld. St. 21 (2015–2016) s. 43 er det også etter vedtakelsen av naturmangfoldloven «*rovviltforskriften som regulerer myndigheten til å fatte vedtak om felling av ulv i Norge.*» Rovviltforskriften er en nærmere konkretisering av vilkårene i nml. § 18 for når det er tillatt å felle ulv, slik den tidligere var det for viltloven. I Ot.prp. nr. 52 (2008-2009) s. 130 heter det om § 18 at

«Bestemmelsen er i hovedsak en videreføring av viltloven §§ 12, 13, 14 og 14 a, men er utvidet til å gjelde alle ferskvannsvirveldyr i tillegg til vilt.»

Rovviltnemndas vedtak er truffet med hjemmel rovviltforskriften av 2005 §10 om lisensfelling. I følge forskriften §7 har rovviltnemnda myndighet til å fatte vedtak om lisensfelling

«når bestanden av den enkelte art ligger over de nasjonalt fastsatte bestandsmålene for regionen.»

Det er på det rene at den faktiske bestanden av ulv i regionen fortsatt etter det vedtatte uttaket vil ligge over den av Stortinget bestemte øvre grense (4-6 ynglinger) for bestanden. Etter § 10 kan rovviltnemnda treffe vedtak om lisensfelling

«for å begrense veksten og/eller utbredelsen av en bestand».

Hvilke hensyn og interesser som kan begrunne lisensfelling, står nærmere omtalt i formålsparagrafen § 1:

*«Formålet med denne forskrift er å sikre en bærekraftig forvaltning av gaupe, jerv, bjørn, ulv og kongeørn. Innenfor en slik ramme skal forvaltningen også ivareta **hensyn til næringsutøvelse og andre samfunnsinteresser.**»*

Dette er utdypet i Klima- og miljødepartementets kommentarer til formålsparagrafen:

*«(...) målsettingen om en bærekraftig forvaltning er et overordnet hensyn ved forvaltningen av disse artene. Samtidig er det slik at rovvilt volder skade på **næringsutøvelse**, primært bufe- og tamreinnæring, samt på **andre samfunnsinteresser**. (...) Stortinget har dessuten ved behandlingen av rovviltmeldingen lagt vekt på at det skal være mulig med **levedyktige næringsvirksomheter i landbruket**, herunder næringsdrift basert på utmarksbeiting både for bufe og tamrein. Dessuten skal det tas hensyn til **bosetting og livskvalitet** i områder med rovvilt. Hensynet til disse interessene medfører at forvaltningen ikke kan legges opp på en slik måte at det overordnede hensynet til rovvilt alene kan tillegges vekt. En bærekraftig forvaltning må derfor avveie og ivareta de ulike hensyn på en best mulig måte innenfor de rammer som følger av viltloven.»*

Om bestandsmål inntatt i § 3 uttaler departementet:

«Bestandsmålet for ulv følger av Innst. 330 S (2015-2016) og Stortingets vedtak 6.juni 2016. De nasjonale bestandsmålene skal bidra til å sikre en bærekraftig forvaltning av rovvilt. (...) Uavhengig av bestandsmålet må imidlertid de alminnelige vilkårene for felling være oppfylt, dvs. at felling bare tillates dersom det er et skadepotensial, felling ikke truer bestandens overlevelse og det ikke finnes noen annen tilfredsstillende løsning.»

Om forvaltningsregioner inntatt i § 4 uttaler departementet:

*«Det er lagt vekt på å unngå å etablere faste rovviltbestander i områder med mye sau og tamrein. (...) **Jaktinteresser og forholdet til lokalsamfunn er også vektlagt.**»*

Om regional forvaltningsplan i § 6 uttales:

*«Hovedhensikten er å bidra til en langsiktig, samordnet og målrettet strategi for tilpasninger innenfor regionen som gradvis kan gi **lavere tap og konflikter grunnet rovvilt.**»*

Det fremgår av sitatene at følgende hensyn kan tillegges vekt:

- Næringsutøvelse av enhver karakter
- Andre samfunnsinteresser
- Bosetting og livskvalitet
- Jaktinteresser
- Forholdet til lokalsamfunn
- Redusere tap på husdyr

- Redusere konfliktgrunnlaget mellom mennesker og rovdyr

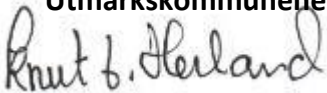
3 OPPSUMMERING

Det er etter USS syn ikke rettslig grunnlag for å hevde at «*Den dommen viser at de tar helt andre hensyn enn vi har mulighet til å ta i norsk rett*», som statsråden har gjort. Tvert imot viser overnevnte sammenstilling at det er de samme brede interesseavveininger av ulike samfunnsinteresser som skal vektlegges både etter norsk og svensk rett, forutsatt at bestandsmålet ikke blir berørt.

Overnevnte sammenstilling viser også at det etter rovviltforskriften er et uttrykt legitimt hensyn å legge vekt på lokale jaktinteresser og andre lokale næringsaktiviteter, på samme måte som i Sverige.

Med vennlig hilsen

Utmarkskommunenes Sammenslutning

Knut Herland
Leder

Stein Erik Stinessen
Juridisk sekretær